

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 184.

Tredie Session.

55de Møde.

Mandagen den 12te Januar.

(Kortf.)

David (forts.): Det er derfor høist rimeligt, at Jernbanen fra Roeskilde til Korsør, istedetfor som den fra Kjøbenhavn til Roeskilde at koste 500,000 Rbd. pr. Mill, i det Allerhøieste vil komme til at koste 450,000 Rbd. pr. Mill, hvad der ogsaa er antaget i det ene af de to foreliggende Overslag, der bleve gjorte paa en Tid, da Arbejdslønnen og Prisene paa Skinner vare høiere end de nu med Rimelighed ville blive, medens Beføstningerne efter det andet Overslag beløbe sig til 420,000 Rbd. pr. Mill, og at saaledes den Forrentning, som tør ventes af Capitalen, selv om det ikke turde antages, at Frequenten og Udnyttelsen af Jernbanen vil blive forøget ved dens Forlængelse, idetmindste vil æquivalere det Udbytte, som den roeskildske Jernbane vilde have givet, isald der ikke havde været mere at forrente end de oprindelige 1,500,000 Rbd., altsaa henved 3 pCt. Man vil maastee sige: Ja, men det er dog alt under den Forudsætning, at Jernbanen ikke vil komme til at koste mere end i det Allerhøieste 450,000 Rbd. pr. Mill; og hvoraf veed man det? Denne Forudsætning er imidlertid ikke saa ugrundet endda, naar vi erindre, hvad samtlige Jernbaners Anlæg i i Tydskland have kostet, og der maa i den Henseende dog gjøres opmærksom paa, at enkelte Mill i Tydskland have kostet over 1,000,000 Rbd. at anlægge; men de 329 Mill tydske Jernbaner, som indtil 1849 vare anlagte, have i Gjennemsnit ikke kostet Mere end 370,000 Rbd. pr. Mill; det er efter Dr. Lardner Gjennemsnittet af, hvad samtlige Jernbaner i Tydskland have kostet pr. Mill. Jeg troer, at vi her maae holde os til, hvad de

tydske Jernbaner have kostet; og, at det vilde være aldeles urigtigt, at sammenligne Beføstningen af en Jernbane i Sjælland med, hvad Jernbanerne i England og Frankrig have kostet, for det Første, fordi Terrainet i England og Frankrig overhovedet frembyder ganske andre Vanskeligheder, end Terrainet i Danmark, navnlig i Sjælland, for det Andet, fordi der altid, eller idetmindste paa saa Under tagelser nær, i Frankrig og England er anlagt Jernbaner med 2 Spor, hvad der i høj Grad forhøier Beføstningen, imedens der her, fra Begyndelsen af, kun vil være Tale om eet Spor, og endelig for det Tredie, fordi, hvad der ikke lidet har bidraget til at fordyre disse Anlæg i Frankrig og England, at man der har anvendt en saadan Luxus paa Jernbanegaardene og paa Stationerne overhovedet, at det ikke blot vilde staae i Modspætning til vore øvrige Forhold, men ogsaa vilde have noget Stødende for Characteren her, ligesom Fornødenheden til saadanne storartede Etablissementer, som der findes paa mange Stationer i Frankrig eller England, slet ikke er tilstede hos os.

Det er det, jeg i Særdeleshed troede at maatte gøre opmærksom paa, fordi den Indvending, at Jernbanen fra Kjøbenhavn til Roeskilde ikke har givet større Udbytte, end Tilfældet har været i de 3 Aar, hvori Udbytte er givet, muligviis, som allerede antydet, kunde gøre sig gjældende med betydelig Vægt for den Mening, at det dog i Grunden var et meget stort Offer, som Staten nu skulde bringe, vistnok for en nyttig Indretning, men at man dog ogsaa kan betale denne Nytte for dyrt. Jeg troer tvertimod, at der er en meget høj Grad af Sandsynlighed for, at dette Offer, om Staten end vil komme til at skyde Noget til Udbyttet i det første Aar, dog aldrig vil